

METSTAn täydentävät ohjeet kansallisten standardointiryhmien toimintasääntöihin

Johdanto

METSTA hoitaa toimialueensa standardointia SFS:n ja METSTAn väliseen toimialayhteisösopimukseen perustuen. METSTA on lisäksi sitoutunut hoitamaan tiettyjen eurooppalaisten ja maailmanlaajuisten komiteoiden, alakomiteoiden ja työryhmien sihteeristöjen tehtäviä.

Näitä täydentäviä ohjeita sovelletaan yhdessä SFS-oppaan 4 ”Suomalaisen SFS-standardin laadinta ja rakenne” ja SFS-oppaan 5 ”Eurooppalaisten ja maailmanlaajuisten standardien sekä muiden julkaisujen kansallinen käsittely” kanssa.

METSTAn kansallisissa standardointiryhmissä noudatettavat toimintasäännöt esitetään SFS-oppaassa 5.

Nämä täydentävät ohjeet METSTAn standardointiryhmille on tarkoitettu selventämään ja tarkentamaan SFS-oppaan 5 toimintasääntöjä.

Jos METSTAn standardointiryhmässä tai erikseen perustettavassa työryhmässä laaditaan suomalaisia SFS-standardeja, ovat SFS-oppaassa 4 esitettävät toimintasäännöt voimassa.

1 Standardointiryhmä

METSTAn kansallisten standardointiryhmien työn tarkoituksena on vaikuttaa eurooppalaiseen ja maailmanlaajuiseen standardointiin painottaen asioita, jotka vaikuttavat Suomen kilpailukykyyn lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Standardointiryhmä vastaa toimialaansa kuuluvien standardien valmisteluun liittyvistä kansallisista päätöksistä. Luettelo standardointiryhmistä esitetään METSTAn verkkosivuilla.

2 Standardointiryhmän jäsenyys

Standardointiryhmän jäsenyys on avoin kaikille Suomessa toimiville ja Suomeen rekisteröityneiden organisaatioiden edustajille ja suomalaisille yksityishenkilöille.

CENin ja ISO:n standardien laadinta perustuu standardoitavan aihealueen sidosryhmiin kuuluvien asiantuntijoiden osallistumiseen ja asiantuntemukseen. CENissä tunnistetut sidosryhmät esitetään SFS-oppaassa 5. Samaa sidosryhmäluokitusta käytetään myös

Suomessa. Sidosryhmiin voi kuulua asiantuntijoita standardoitavan aihealueen kannalta asiaankuuluvista yhteiskunnan osa-alueista.

Jäseneksi voi liittyä täyttämällä METSTAn sähköisen osallistumislomakkeen ja maksamalla METSTAn hallituksen määrittämän kansallisen standardointiryhmän osallistumismaksun. Standardointiryhmän jäsenyys jatkuu vuoden kerrallaan automaattisesti, ellei jäsen ilmoita sen päättymisestä erikseen kuluvaan vuoden loppuun mennessä.

Kansallisten standardointiryhmien jäsenrekisterin ylläpitäjä on SFS Suomen Standardit ry ja METSTA toimii tietojen käsittelijänä.

3 Standardointiryhmän organisointi

Standardointiryhmä valitsee keskuudestaan ryhmälle puheenjohtajan. Mikäli ryhmä ei ole valinnut puheenjohtajaa, METSTAn asiantuntija toimii kokouskohtaisena puheenjohtajana.

Standardointiryhmän sihteerinä toimii METSTAn asiantuntija.

4 Verkkosivut

METSTAn verkkosivuilla on tiedot standardointiryhmien toimialueista sekä niiden seurantavastuulla olevista eurooppalaisista ja maailmanlaajuisista teknisistä komiteoista. Sivulla on lisäksi linkit eurooppalaisten ja maailmanlaajuisien teknisten komiteoiden sivustoille.

METSTAn verkkosivuilta löytyy standardointiprosessin kuvaus sekä tiedot, miten lausuntoja äänestysvaiheessa oleviin standardiehdotuksiin voi antaa kommentteja.

Sivustolta löytyy tieto, kuinka pääsee osallistumaan standardointiryhmien työskentelyyn sekä standardointiryhmien vastuuasiantuntijoiden nimet ja yhteystiedot.

5 Kokoukset ja päätöksenteko

Suomen kannanotot ja mahdolliset kommentit lausuntokierroksella oleviin standardiehdotuksiin muodostetaan standardointiryhmissä saapuneiden lausuntojen ja kommenttien perusteella.

Kannanotot standardiehdotuksiin annetaan pääosin joko sähköisen kansallisen äänestysjärjestelmän tai SFS:n ylläpitämän Lausuntopyyntöpalvelun kautta. Lausunnot ja kommentit eurooppalaisiin ja maailmanlaajuisiin standardiehdotuksiin on aina esitettävä englanniksi, suomalaisiin standardiehdotuksiin suomeksi.

Standardointiryhmän jäsenet voivat myös lähettää kannanotonsa sähköpostilla ryhmän sihteerille, jos tästä on erikseen sovittu ryhmän sisällä. Kannanottojen on oltava perillä METSTAssa lausuntopyynnön yhteydessä mainittuun päivämäärään mennessä.

Lausuntojen perusteella kansallisen standardointiryhmän sihteeri laatii Suomen kannanotot. Tarvittaessa kannanotot vahvistaa kansallinen standardointiryhmä. Kannanotot standardiehdotuksiin ja kyselyihin, joiden määräpäivä on ennen seuraavaa sovittua ryhmän kokousta, päätetään sähköpostitse. Ristiriitatilanteet ratkaistaan sähköpostineuvottelulla tai kutsumalla ryhmä koolle.

Jos kansallista standardointiryhmää ei ole, niin kyselyihin vastatessa ei yleensä oteta kantaa. Eurooppalaisiin kyselyihin vastataan pääsääntöisesti "abstain". Vaikka kansallista standardointiryhmää ei olisikaan, käsitellään silti SFS:n Lausuntopyyntöpalvelun kautta saadut kommentit, jotka voivat johtaa kansallisen kannan muodostamiseen.

Loppuäänestyksen standardiehdotuksiin ei voi antaa enää teknisiä kommentteja, ellei ehdotuksen vastustamiseen ole painavia syitä. On lisäksi otettava huomioon, että

lausuntokierroksella annettu ääni vaikuttaa vastausmahdollisuuksiin loppuäänestyksessä CENin sääntöjen mukaisesti. Standardointiryhmien jäsenet pääsevät lukemaan loppuäänestyksen standardiehdotuksia kansallisen äänestysjärjestelmän kautta ja ottamaan kantaa puolesta tai vastaan. Loppuäänestysehdotukset eivät ole ladattavissa SFS:n Lausuntopyyntöpalvelusta.

Katso myös METSTAn työohje kansallisiin kannanottoihin (liite 1).

6 Osallistuminen eurooppalaisiin ja maailmanlaajuisiin työryhmiin ja standardointikokouksiin

Standardointiryhmä päättää eurooppalaisten ja maailmanlaajuisten teknisten komiteoiden (TC) ja alakomiteoiden (SC) kokouksiin osallistuvista Suomen edustajista. Työryhmiin (WG) nimetyt asiantuntijat päättävät kokousosallistumisestaan itsenäisesti. Pääsääntöisesti hallinnollisiin teknisten komiteoiden ja alakomiteoiden kokouksiin osallistuja on yleensä standardointiryhmän sihteeri. Osallistumistarve arvioidaan tapauskohtaisesti.

Lähtökohtaisesti asiantuntija tai hänen taustaorganisaationsa rahoittaa standardointikokousmatkat itse. METSTA tukee harkinnanvaraisesti eurooppalaisiin ja maailmanlaajuisiin standardointikokouksiin osallistuvia asiantuntijoita erillisten matkarahoituspäätösten mukaisesti. Standardointimatkojen tukemisen eli matkarahoituksen tarkoituksena on edesauttaa standardointiin osallistuvien mahdollisuutta vaikuttaa standardien kehittämiseen. Tämän lisäksi matkarahoituksen kohdentamisessa on tarkoitus huomioida mahdollisimman laaja suomalainen vaikuttaminen eri standardointialueisiin. Matkarahojen käyttö suunnitellaan edellisen vuoden lopussa.

Matkakorvauksen saannin ehtoina on, että kokousosallistuja noudattaa METSTAn matkarahoituspäätöksen mukana tulevia matkustusohjeita. Kokousosallistujan on matkakorvauksen saamiseksi laadittava standardointikokouksesta lisäksi kokousraportti, joka toimitetaan METSTAn standardointiryhmän sivustolle laitettavaksi.

7 Toiminnan arviointi

METSTAn asiantuntija laatii vuosittain toimialayhteisöavustusta varten seuraavaa toimintavuotta koskevan standardointiryhmäkohtaisen toimintasuunnitelman sekä menneestä toimintakaudesta raportin. Standardointiryhmäkohtaisessa toiminnan suunnittelussa ja raportoinnissa noudatetaan SFS:n voimassa olevia ohjeita.

Liite 1 Työohje kansallisiin kannanottoihin

Työohje kansallisiin kannanottoihin: lausuntokierros (Enquiry) ja loppuäänestys (Formal Vote)

1. Suomen ääni, eli kannanotot ja mahdolliset kommentit lausuntokierroksella ja loppuäänestyksessä oleviin standardiehdotuksiin muodostetaan kansallisissa standardisointiryhmissä.
2. Kannanottoja ja kommentteja voi lausuntokierroksella oleviin standardiehdotuksiin saapua sekä kansallisen äänestysjärjestelmän että SFS:n lausuntopyyntöpalvelun kautta.
3. Kannanmuodostuksessa huomioidaan kaikki saapuneet äänet eli kannanotot ja kommentit, mutta kansallisen äänestysjärjestelmän kautta tulleet ja rekisteröidyt äänet ovat oletusarvoisesti määrääviä.

HUOM. SFS:n lausuntopyyntöpalvelun kautta voi tulla ääniä, jotka muuttavat standardisointiryhmän yksimielisen äänestystuloksen ei-yksimieliseksi.

4. Vain annetut äänet ratkaisevat. Äänestämättä jättäminen tulkitaan abstain-ääneksi.

HUOM. Sihteeri voi kirjata äänen standardisointiryhmän jäsenen puolesta kansalliseen äänestysjärjestelmään. Jäsenen täytyy pyytää tätä itse, mielellään kirjallisesti. Toisen henkilön puolesta tehdystä äänestyksestä kirjautuu tieto kansalliseen äänestysjärjestelmään.

ESIMERKKI: Äänestys on päättynyt ja standardisointiryhmän jäsen ottaa yhteyttä ja haluaa vielä antaa äänensä tai muuttaa äänestystään.

tapaus a) kansallisen äänestyksen määräaika ei ole vielä mennyt eli äänestystulosta ei ole julkaistu standardisointiryhmän jäsenille.

tapaus b) kansallisen äänestyksen määräaika on mennyt ja äänestystulos on standardisointiryhmän jäsenten tiedossa.

- Molemmissa tapauksissa jäsen saa äänestää, kunhan se tapahtuu hyvissä ajoin ennen CEN/ISO-äänestysajan päättymistä, ja jos standardisointiryhmän sihteeri ehtii tehdä mahdolliset toimenpiteet kohdan 7 mukaisesti.
- Jäsenen on täytynyt olla kansallisen standardisointiryhmän jäsen kansallisen äänestyksen ollessa avoimena.

5. Standardisointiryhmän jäsenellä tulisi olla perusteltu kanta äänestäessään. Jos todellista kantaa ei ole, äänestetään pääsääntöisesti "abstain".

6. Sihteerin päätöksentekosäännöt:

- Jos äänestystulos on yksimielinen, äänestetään kannan mukaisesti. Abstain-ääntä ilman kommentteja ei lasketa¹.

¹ HUOM. Joskus voi olla tarpeen antaa harkittu abstain-ääni, jolloin kommenttikenttään täytyy vähintään kirjata, että Suomen halutaan nimenoman äänestävän "abstain" ko. kohteeseen.

- Jos standardisointiryhmässä vallitsee kyseisen äänestyksen kannalta ristiriitatilanne, ks. kohta 7.
- Jos kukaan ei äänestä, sihteeri äänestää "abstain":
 - Jos sihteeri näkee standardissa toimituksellisia virheitä, hän voi äänestää "abstain with comments" ja lähettää kommentit Suomen kommentteina.
 - Sihteeri voi itse myös antaa äänestyksessä oleviin kohteisiin teknisiä kommentteja, jos hänet on nimetty teknisen komitean työryhmän jäseneksi, eli jos hän luokitaa itsensä aihealueen asiantuntijaksi.
- Jos kohdetta on kannatettu tai vastustettu lausuntovaiheessa, sihteeri voi vastaavasti kannattaa tai vastustaa kohdetta loppuäänestyksessä, vaikka standardisointiryhmä ei ole antanut kannanottoja.
- Toiminta jatkuu kohdan 5 mukaisesti eli ylin päättävä taho Suomen äänestä on kansallisella standardisointiryhmällä.

7. Äänestystuloksen tulkinta: jos äänestystulos ei ole yksimielinen (abstain-ääntä ilman kommentteja ei lasketa), asia on jatkokäsiteltävä standardisointiryhmän kanssa:

- Sihteerin on lähetettävä äänestystulos ja vastaanotetut kommentit koottuna standardisointiryhmälle.
- Päätös sähköpostilla tai standardisointiryhmän kokouksessa (fyysinen tai web-kokous)
- Kansallisen äänestysjärjestelmän kommenttikenttään sihteeri kirjaa olennaiset lopulliseen äänestyspäätökseen vaikuttaneet asiat ennen kansallisen äänestyksen sulkemista järjestelmässä.